

Анотація навчальної дисципліни

Інформація для студентів

Назва дисципліни	Артикуляторні та акустичні характеристики німецької фоносистеми
Викладач	ОНІЩЕНКО Наталія Анатоліївна, канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри німецької філології та перекладу. Факультет іноземних мов, 61022, м. Харків, майдан Свободи, 4, головний корпус, сьомий поверх, к. 7-68. Тел.: 057 7075343. Електронна адреса кафедри: germphil@karazin.ua
Курс та семестр, у якому планується вивчення дисципліни	рівень вищої освіти: другий (магістерський)
	денна форма: кредити: 4 кількість годин: 120
	заочна форма: кредити: 4 кількість годин: 120
Факультети (навчально-наукові інститути), студентам яких пропонується вивчати дисципліну	Факультет: іноземних мов Спеціальність: 035 Філологія Освітня програма: Німецька мова та література і переклад та англійська мова Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова Німецька мова і література та переклад
Перелік компетентностей та відповідних результатів навчання, що забезпечує дисципліна	<p>Мета викладання навчальної дисципліни: надбання знань системної організації фонетичного аспекту німецької мови, формування загальних представлень про звукову сторону іноземної мови у порівнянні з рідною, розвиток навичок та вмінь застосовувати ці знання у мовленнєвій практиці та при викладанні німецької мови як іноземної в школах, середніх спеціальних та вищих навчальних закладах.</p> <p>Основні завдання вивчення дисципліни</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Описати фонетичний лад сучасної німецької мови. 2. Розширити знання студентів з фонетики, надбані при вивченні курсу практичної фонетики та загального мовознавства 3. Систематизувати елементи фонетичної теорії, засвоєні студентами при вивченні вступно-корективного курсу, і дати їм на його основі більш повне уявлення про всі компоненти фонетичного ладу сучасної німецької мови в їхній системі і зіставленні з фонетичним ладом рідної мови. 4. Ознайомити студентів з основними спірними і невирішеними проблемами фонетики та фонології 5. Познайомити студентів із сучасними методами фонетичного дослідження і застосуванням теоретичних положень курсу у викладанні німецької мови 6. Сформувані наступні програмні компетентності: <p>Інтегральна компетентність Здатність ефективно, інноваційно та творчо розв'язувати складні завдання й проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладознавства, літературознавства) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає виконання досліджень та/або утілення інновацій та характеризується певною невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК5. Здатність працювати в команді та автономно, коректно вести наукові дискусії, усну та письмову полеміку, адекватно реагувати на критичні зауваження..</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися німецькою та англійською мовами у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу німецькою та англійською мовами.</p> <p>ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, узагальнення, аналізу й синтезу процесів і явищ та розуміння їхніх причинно-наслідкових зв'язків.</p>

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення як стандартних, так і інноваційних завдань у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність до виконання наукових досліджень на належному рівні.

ЗК12. Здатність генерувати та втілювати на практиці або в дослідницькій діяльності нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність вільно орієнтуватися в сучасних лінгвістичних концепціях.

ФК4. Здатність осмислювати лінгвістику як полісистему, розуміти сучасні шляхи розвитку лінгвістики.

ФК6. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК7. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК8. Усвідомлення методологічного та організаційного підґрунтя, необхідного для дослідження чи інноваційної розробки у галузі німецької філології.

ФК10. Здатність презентувати результати своїх досліджень чи інноваційних розробок професійної спільноти.

ФК11. Здатність застосовувати поглиблені знання з германської філології (перекладу включно) для вирішення професійних завдань.

ФК12. Здатність опрацьовувати фахову літературу німецькою та англійською мовами.

Очікується отримання студентами таких **програмних результатів навчання:**

ПРН1. Оцінювати власну навчальну, наукову та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН3. Застосовувати сучасні методики та технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі германської філології (перекладу включно).

ПРН6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці, перекладознавстві і літературознавстві.

ПРН8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства, мовознавства та перекладознавства.

ПРН9. Характеризувати теоретичні засади та прикладні аспекти германської філології (перекладу включно).

ПРН10. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні, літературні, перекладацькі факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН12. Дотримуватися правил академічної доброчесності, норм поведінки й моралі в міжособистісних та професійних стосунках.

ПРН13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного, літературного чи перекладного матеріалу.

ПРН16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН17. Планувати здійснювати і презентувати дослідження в галузі в галузі германської філології та перекладу на належному рівні.

ПРН18. Знати норми літературної мови, перекладу та комунікації і вміти їх застосовувати у практичній та освітній діяльності.

Студенти мають:

знати:

- Визначення й опис предмета фонетики і фонології, їх зв'язок з іншими науками.
- Методи дослідження, застосовувані у фонетиці та фонології.
- Поняття літературної вимови й орфоепічної норми.
- Національні і регіональні варіанти вимови в сучасній німецькій мові.
- Терміни: фонема, фон, аллофон, дистрибуція фонем, види дистрибуції, правила ідентифікації фонем (за М.С.Трубецьким).
- Класифікацію голосних звуків у німецькій та українській мовах.
- Класифікацію приголосних звуків у німецькій та українській мовах.
- Чергування звуків. Проблема нейтралізації фонем. Архіфонема.
- Модифікації фонем у потоці мови: асиміляцію, акомодацию, елізію.
- Сильні і слабкі форми слів.
- Основні розходження між артикуляційними базами у німецькій та українській мовах.
- Функції складу в мові.
- Складові частини складу, типи складів, структура складу, теорії складу в застосуванні до німецької мови.
- Поняття наголосу: словесний, тактовий, фразовий.
- Види і ступені словесного наголосу в німецькій мові. Чинники, що визначають місце наголосу.
- Визначення інтонації, її аспектів і функцій.
- Поняття ритмічної і значеннєвої груп.
- Логічний наголос.
- Основні принципи орфографії.

вміти:

- Розпізнавати на слух варіанти сучасної німецької мови: німецький, австрійський, швейцарський, фонетичні особливості північних та південних діалектів
- Записувати слова у фонематичній і фонетичній транскрипції, указуючи за допомогою діакритичних значків основні позиційні і комбінаторні аллофони.
- Визначити інтегральні і диференціальні ознаки фонем.
- Провести порівняльний аналіз систем вокалізму і консонантизму в німецькій та українській мовах.
- Навести приклади історичних чергувань у німецькій та українській мовах.
- Розділити слово на склади, дати аналіз можливих сполучень голосних і приголосних на початку і кінці складу.
- Визначити місце наголосу в багатоскладовому слові, пояснити правило.
- Проаналізувати речення: розбити його на синтагми, знайти акцентне ядро й інші структурні компоненти кожної синтагми, визначити тип тону в кожній синтагмі, намалювати інтонограму.

Опис дисципліни

Теми аудиторних занять та самостійної роботи	Тема 1. Фонетика: предмет і завдання Тема 2. Графіка і орфографія. Норми літературної вимови. Тема 3. Фонетика і фонологія. Поняття фонем Тема 4. Артикуляторна і акустична класифікація голосних Тема 5. Артикуляторна і акустична класифікація приголосних Тема 6. Склад. Наголос. Тема 7. Модифікації звуків Тема 8. Інтонація Тема 9. Фоностилістика.
Організація курсу	очно-дистанційна на основі додатку Zoom, що забезпечує можливість поєднання аудиторних занять з використанням форм онлайн-навчання (доступ до навчальних ресурсів, дискусії, консультації і спілкування з викладачем, обговорення і виконання навчальних завдань тощо). Дистанційний поточний контроль виконання завдань у формі тестування в електронно-поштовому форматі; аудиторний підсумковий контроль у формі письмового заліку.
Мова викладання	німецька